

20
9!

Krajanské listy

Lidový týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

ROČNÍK I.

Redakce a administrace: Łuck, Włodzimierska 66a. (skrz. poczt. 121.)

ČÍSLO 42.

Josef V. Rejzek:

Ze zákulisí „Krajanských Listů“.

Není nesnadno se domyslet, že již po přečtení našeho titulu jistá část našeho čtenářstva si v duchu řekne: „Tak už zas něco o těch nešťastných „Krajanských Listech“, a že to bude něco o předplatném, to si chci dát na to hlavu ulomit; což ti lidé tam v redakci už nemají skutečně o čem psát než o předplatném?“ A jiný rozvážně-

ší náš krajan, který „tam má také v administraci ještě zapravít nějakou nepatrnou maličkost“, si ulehčí slovy: „No, to je nějakých štráfů pro těch pět nebo deset zlotých! To mě tuhle nedávno posel kůň, ale do novin s tím nikam neletím.“ A podobných výroků by se našlo na sta, a snad by byly některé i mnohem šavnatější, my se však jimi nechceme obírat a učiníme pouze takové maličké vysvětlení

pro ty pány odběratelé, kteří miní platit, „až přijdou lepší časy“. Předem bychom přáli oněm pánům nahlédnouti v administraci našeho listu do seznamu odběratelů a do jejich kont. Zde by zjistili, že oněch svých přátel, kteří „také neplatí“, je úctyhodná řada. Po přesné revisi by se těchto odběratelů napočítalo — 420, slovy: **čtyři sta dvacet**. Tedy již z tohoto počtu dluhujících odběratelů je patrné, že tu nejde pouze „o pět nebo deset zlotých“, nýbrž o částku, která činí **kolem 4.000 zl.** A takováto částka pro náš list je již až příliš citelným regulátorem — získáním této částky by nastala ve vybavení „Krajanských Listů“ hotová revoluce. Na druhé straně — v případě nedobytnosti oně částky bychom však

museli s rozhořčením konstatovat, že by tak našemu listu „pošel velmi ušlechtilý kůň“. — Ale v základě tu nejde pouze o tuto částku, kterou odběratelé dluhují, nýbrž především o to, že **tito odběratelé přímo zatěžují samotnou režii listu**. Jinými slovy, — aby mohl být časopis zasilán i dluhujícím, **sahá se do peněz, které zasí-**

jíž rozhoduje o existenci časopisu.

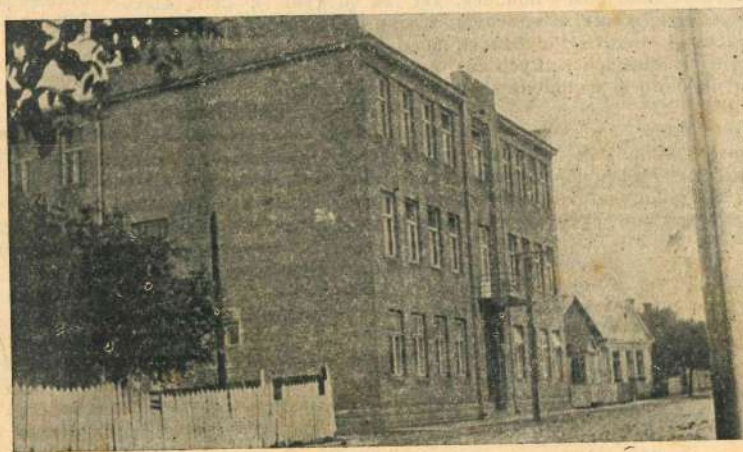
Zde jsme pouze odůvodnili, proč ono neustále upomínání se předplatného koluje v našem listě. Z tohoto vysvětlení pak vidíme, že **požadavky našeho listu jsou podstatné a že nejsou žádnou „žebrotou“**, jak si to někteří páni ráčejí vykládati. Zajisté že nejsou tato upomí-

průslušníky jeho do řad příživníků a jako smutnou příležitost které národnosti. Dnešní doba již nedá na plané papouškování, ta žádá především činů. **Tím více je pak dalek pojmu „vlastenectví“ ten, od něhož je hřívna na národní věc vymáhána soudním řízením a cestou exekuce.** — Kéž bychom nebyli nuceni potřisnití visitku naší menšiny tímto posledním činem!

Pokroky v pozemkové reformě v Polsku.

V rozpočtovém roce 1937/38 bylo z provozního fondu pozemkové reformy vydáno 51,229.000 zlotých na účely reformy. Z této sumy připadlo 7,522.000 zlotých na scelování a jinou úpravu pozemků, 2,514.000 zl. na meliorace, 15,633.000 na stavbu obydlí na pozemcích parcelovaných vládou, 7,519.000 zl. na parcelační výlohy, 9,177.000 zl. na vytvoření zásob pozemků z nucené nebo volné koupě, 7,631.000 zl. na správní výdaje a finanční závazky fondu. Tyto výlohy byly uhrazeny vlastními příjmy fondu v částce 33,879.000 zlotých, dále dotací ze státní pokladny v sumě 2 milionů zlotých a úvěrovými operacemi v rámci všeobecného investičního plánu ve výši 15,350.000 zlotých. Nynější stav fondu činí asi 620 milionů zlotých. Od svého vzniku odepsal fond na pohledávkách 316 milionů zlotých. V prvním pololetí letošního roku bylo na celém území Polska vytvořeno 4.038 samostatných zemědělských podniků, z nichž 1.186 vzniklo na půdě parcelované vládou. Nové usedlosti, vytvořené v letech 1919-1937, měly průměrnou rozlohu 9,4 ha, ovšem se značnými výkyvy podle podmínek v jednotlivých vojvodstvích. Tak průměr v krakovském vojvodství byl 3,2 ha. v Polesí 14,2, v Pomoří 13,4, na Poznaňsku 12 a ve

(Dokončení na str. 3.)

Česká matiční škola ve Zdobunově.

lají řádní předplatitelé listu. Po zběžném propočítání částka, o kterou je ročně list díky dluhujícím zeslabován činí **2.130 zl.** Je zde tedy nad slunce jasná tato definice: Kdyby nebylo vůbec těch odběratelů, kteří dluhují, event. kdyby měl list o oněch 420 odběratelů méně, pak by automaticky oněch 2.130 zl. zůstalo ročně k dobru listu, neboť by se o tuto částku zmenšily výdeje za papír, barvu, poštovné atd. — Jak jinak by na tom byly „K. L.“ po stránce finanční, kdyby došlo k úplnému solidnímu vyrovnání předplatného. Sečteme-li částku 4.000 zl. jež dluhují odběratelé, s částkou 2.130 zl., která je ročně investována do čísel „K. L.“, zasilaných dluhujícím, pak obdržíme **úhrnem 6.130 zl.** A takový penz

nání nikomu tak trapná, jako samotné redakci, povinnost však, která je diktována existencí našeho jediného listu, ji k tomuto jednání nutí.

Nechceme také vynésti obžalobu nade všemi těmito 420 dluhujícími odběrateli, protože mnozí z nich se omluvili a při nejbližší příležitosti jistě vyrovnají své předplatné. Za to se tato obžaloba tím více týká těch, kteří vysokomyslně „K. L.“ odebírají, aniž by jim přišlo na mysl zapravení předplatného. A tyto lidé se při tom všem ještě domnívají a u každé příležitosti veřejně hlásají, že jsou „také odběrateli“ našeho jediného českého týdeníku a že jsou podporovateli české věci. Dnes nutno prozraditi těmto krajanům, že **přítomná doba podobně vlastenectví zavrhuje a staví**

DOKU
DĚICTVÍ ČESKÝCH KOMUNIT UKRAJINY

Vůdce a vůdcovství.

Ing. Alois Knotek:

Rok 1940.

(Časová úvaha.)

Touha po vůdci má svůj původ již v samé přirozenosti člověka. Vůdce v dávnověku sloužili k rozvoji a zabezpečení druhů. Proto vůdcovství ve společnosti psychologie vysvětluje různými zájmy a to většínou neuvědomělými. Neboť život probíhá, aniž lidé mají možnost voliti si svobodně. Přijímáme všechno trpně, aniž vníkáme do hloubky myšlenek. Proto se zdá, že vůdce vynášejí na povrch směs sobeckých přání a tužeb. Toto hnutí bylo vyvoláno po válce v cizině. Touha být veden a dát se věst jest v duševní potřebě lidí. U mládeže ve sportu převládají vůdcové tělesností před vůdci duševními tím vysvětlujeme popularitu sportu u mládeže. Vůdce uvádí ve skutek to, co si společnost přeje. Převyšuje-li vůdce svým charakterem okoli, jemuž vládne,

nesplní svého úkolu: společnost jej zavrhne. Společnost nesnese ideu, kterou pokládá za nesprávnou. Konečně pak k vůdcovství musí být generace vychovávána a ne od ní odstrašována. Hlavně společnost demokratická utíká od všech vůdců, mimo mravních, o kterých jest přesvědčena, že vedou dobře a nesobecky. O vůdcích bychom

řekli: „Ten by mohl, kdyby... Vůdce nesmí uhýbat, jest to začátkem jeho konce. Odvážnost, statečnost, trpělivost, moc osobního přesvědčení a názoru, rychlost orientace — toť charakteristické rysy vůdcovství. Masaryk — toť ideál demokratického vůdce, který vůdcovství přijímal nikoliv jako úřad, nýbrž jako službu a obětování se společnosti.

kořeny které kotví v neschopnosti a lenivosti lidského myšlení. Nás zajímá otázka vůdce. Musím-li se někoho ptáti, aby mi něco vysvětlil, jest to důkazem mé neschopnosti. Každého vůdce mohu vyslechnout. Ke každému ale musím zaujati kritický postoj, který mi diktuje má přirozenost a moje já. Tedy v prvé radě, každý sám sobě musí být vůdcem. Musí vědět

„Lidstvo si zvykne na všechno — i na šibenici“ praví staré přísloví. Zvykne si tedy také na vojnu. Dnes už to není hříchem o ní mluvit. Od r. 1914 stojí stále přede dveřmi. Zvykli jsme si na to nebezpečí jako na chléb vezdejší. Každý den přináší nové obavy, nové zápletky, nové starosti tím malým i tím mocným tohoto světa! Situace na šachovnici národů se dnem ze dne komplikuje, zamotává, krouží, plete a napíná, až je z toho všeho tvrdý, gordický.

M. Ales: LIBUŠIN POHŘEB.

nesplní svého úkolu: společnost jej zavrhne. Společnost nesnese ideu, kterou pokládá za nesprávnou. Konečně pak k vůdcovství musí být generace vychovávána a ne od ní odstrašována. Hlavně společnost demokratická utíká od všech vůdců, mimo mravních, o kterých jest přesvědčena, že vedou dobře a nesobecky. O vůdcích bychom

Problém vůdcovství snad jest nejozřejavějším naší mládeže, kde scházejí skuteční vůdce. Vůdcovství — toť odpovědnost, kterou v dnešních těžkých časech málokdo si troufá na sebe uvaliti.

Jest faktem, že lidé vystřídali nescíslné množství vůdců a mnozí sociologové považují vůdcovství jako pudovou činnost,

kudy a kam má jíti a rozhodovat se dovede k činu, který uznává za správný. Hlavně mládež, ta vždy potřebuje a potřebovala vůdců. Šla za svými vůdci, bouřila se proti nim, aby se zase k nim mohla vrátiti. Pojem širšího vůdcovství musí vésti k něčemu lepšímu a ušlechtilějšímu. Současná pak doba ukázala, že vůdcovství

uzell Každý v žilách cítí, že válka neodvolatelně přichází...

Žádná diplomacie nedovede ten sud výbuch obruči stáhnouti. Musí puknout! Proto visí stále nebezpečí ve vzduchu!

(Dokončení na str. 4)

národní a světové musí kráčet v souladu.

Vlad. Šimunek.

Ve volné chvíli

Ing. Alois Knotek:

Milujte!

(Skutečný obrázek.)

Od Sinkievičovy k Nivám hubinským vede železnice mezi rozlehlými lány polí. Všude, po celém okolí, spatříte ještě osamělé, rozložené duby jako památka po dobách minulých. V jejich korunách stále vitř zpívá a vrány krákorají... Ty statné duby pamatují naše otce, naše matky a babičky, kteří sem přicházeli v letech sedmdesátých, aby v potu tváří rvali se s přírodou, káceli a čistili lesy, orali, seli a sklízeli. Pracovali do únavy pro nás a naše štěstí. Nemužeme na ně naríkati. Byli to lidé dobromyslní, upřímní a shovívaví. Všechny dobré vlastnosti jsme také zdědili. Jenom doba je nějaká zlá, nepřiznivá. Sám jediný Bůh ví, co s námi ještě bude.

S železničního náspu vidím v kotlíně polní čtyři duby a myslím si: tam se jistě kdysi něco stalo dobrého či zlého, že náš

hospodář je nechává státi. Kdo ví? Dějiny o tom mlčí. Snad náhoda tomu chce, že tam pod těmi duby se odehraje celý román mladého žiti. Člověk je slabý tvor. Podle slov starého mudrce Sokrata, ví jediné to, že ničeho neví. Zvědavost zpravodajská mne tádne k tomu místu, kde se mi zdá, že něco vidím, nějakou schoulenou postavu, či snad jen nevinný keř?

Opravdu, to se šéfredaktor „Krajanských Listů“ spokojeně usměje a přizná mi zvláštní odměnu za takovou zprávu. Na větvi dubu visí silný provaz, zdá se, že od koňského postroje a dole v klubko svinuté tělo v šátek zahalené. Úplně nehybné. Co se tu stalo? V korunách dubů vrány krákorají. —

Ohlídím se, pátrám. Po krvi se trochu. Co bych mohl od

ani památky! Časem jako z podzemí vyrve se hluboký vzdech, snad i výkřik bolesti a duševního trápení. Pomalu jsem odhalil veliký šátek s nešťastného těla. Dívka! mladá, opravdu sličná, ale její srdce puká žalem, vyschlé od slzí očí červenají v důlkách jako polní máček. Přiložím ruku na její rameno. Tuhá jako kámen. Mluví, ničeho neslyší. Konečně usedám. Šinu se blíž a blíž. Vidím na nohou nové stěvičky a hedvábné punčochy. Stisknu její koleno slabě, potom mocněji a obracím její hlavu ke mně. Náhle vytřeštila oči, pohlží udiveně jakoby se vzpamatováti nemohla a vyrazí ze sebe s křečovitým hněvem:

— Co chcete? Kdo vás sem poslal? On? —

— Slečno, prosím vás, utište

se trochu. Co bych mohl od

vás chtít, když jsem vás nikdy v životě neviděl. Nevím čím jste a co se vám stalo? Jen to vidím, že jste nešťastnou a chci vám upřímně pomoci a poraditi, abyste netrpěla! Musím vědět co se vám stalo, proč tak hořce vzdycháte? K čemu ten hrozný provaz tu na větvi visí? Co se stalo? —

— A vy ho znáte? Poslal vás? Co mi vzkazuje? Jak bude? Už třetí den sem chodím, čekám ale nemohu se k ničemu odhodlati. Každý vlak mi před nosem ujede a provaz je tak tuhý, že ho nemohu na krk omotati. —

— Aha, teď už vám, slečno, rozumím. Vy si chcete vzít život? Hrozný! Co se vám jen stalo? —

— Vy ničeho nevíte? Odkud jste? Přece to každý ví jaké mám trápení! —

— Opravdu nevím o ničem. Jenom soucít mám s vaším osudem. Jako dobrý člověk chci vám nabídnouti pomocnou ruku, vysvobodití vás z toho strašného žalu. Co mohu učiniti vykonám pro vás s radostí, jen se nemučte a netrapte. —

(Pokračování přístě)

Co nového ve světě.

Z interview p. min. Becka.

Ministr Josef Beck učinil interview představiteli koncernu Hearsta, p. Hillmanovi a vyvrátil zprávu, jako by prý mezi Polskem a Německem mělo dojít k nějakému tajnému jednání, na jehož základě by mělo Polsko odstoupit Německu Gdansk a část Pomoře za cenu, že by se Polsku opět dostalo přístupu k moři připojením, event. zabráním Litvy. Pan min. Beck zdůraznil, že k takovým jednáním mezi Polskem a Německem nikdy a nikde nedošlo a že mezi Polskem a Litvou se nachází dobrý přátelský a sousedský poměr.

Před volbami.

Zahraničně politické události způsobují, že zájem o volby do sejmu a senátu v Polsku je zatím poměrně malý. K tomu přispívá v prvé řadě okolnost, že parlamentních voleb se nezúčastní ani tentokrát opoziční strany. Dnešní volební rády dávají opoziční málo možností a proto opoziční strany zachovávají vůči volbám stanovisko pasivní. — Nyní již možno říci, pokud možno přehlédnouti kandidáty, kteří byli ve volebních sborech postaveni, že nový sejm a senát budou sbory stoprocentně ovládanými vládním „táborem národního sjednocení“ (O.Z.N.)

Pro volby do senátu byly zatím provedeny t. zv. „pravolby.“ Z více než 300.000 voličů, oprávněných pro volby do senátu, bylo vybráno na 3.034 delegátů pro vojevodské sbory, které budou 13. listopadu volit 64 senátorů (zbyvajících 32 senátorů jmenuje pres. republiky). Z těchto delegátů je 3.001 národností polské (toliko 22 připadá na Ukrajince a 11 na Židy). Z nich opět 1.812 připadá na činné členy O.Z.N. a 1.108 na lidi, neorganizované v politických stranách; jsou to většínou státní úředníci a důstojníci.

Vzrůst vývozu polského másla.

Od 1. ledna do konce září t. r. bylo z Polska vyvezeno 112.939 q másla, což proti stejné době v minulém roce znamená vzestup o 214 proc. Za celý rok 1937 vyvezlo se 79.869 q polského másla, takže vývoz za letošních 9 měsíců činí 142 proc. celého loňského vývozu. Vzestup vývozu polského másla trvá nepřetržitě od podzimu minulého roku a teprve v srpnu a září t. r. dostavil se úbytek v měsíčním množství vývozu, který však, jak se zdá, bude přechodný. Z úhrnného vývozu polského másla připadá 89,3 proc. na standartní zboží.

Pokroky v pozemkové reformě v Polsku.

(Dokončení ze str. 1.)

vojvodství tarnopolském 5,3 ha. Zřizování nových zemědělských podniků je vedeno snahou, aby na patričné hospodářské úrovni byla hospodáři a jeho rodině zajištěna trvalá výživa.

Amerika kupuje v Polsku plnokrevné arabské koně.

Tyto dny bylo na motorové lodi „Batory“ odesláno do Ameriky 5 arabských plnokrevných koní polského chovu, zakoupených ve stájkách kníže Czartoryského a Sanguszka. Zástupce amerického svazu navštívil různé země, m. j. též Egypt, a nakonec rozhodl se pro koupi koní pěstovaných v Polsku. Druhá zásilka polských plnokrevných koní bude zaslána do Nového Yorku v nejbližší době.

Polský zahraniční obchod námořní cestou.

Za osm měsíců letošního roku dosáhl polský zahraniční obchod 11.890.993 tun různého zboží. Z toho připadá na obchod po moři 9.579.142 tun, takže námořní přístavy polského celního území, Gdynia a Gdansk byly na úhrnné tonáží zahraničního obchodu zúčastněny 80,6 proc. Gdynským přístavem prošlo za letošních 8 měsíců 5.698.094 tun zboží, t. j. 48 proc. celého zahraničního obchodu, přístavem v Gdansku pak 3.881.048 tun, t. j. 32,6 proc.

Zákaz členství v komunistické straně ve Slezsku za Olzou.

V souvislosti s připojením k Polsku zaolžského Šlezska, kde doposud legálně působila československá komunistická strana, slezský vojvoda dr. Grażyński vydal nařízení, jímž se obyvatelstvo varuje před členstvím v komunistické straně a před účastí v jakékoli její činnosti. Neuposlechnutí bude stíháno přísnými tresty.

Polská policie ve Frytátě zatkla býv. poslance pražského parlamentu Karla Šliwku.

Letošní 28. říjen v ČSR.

Podle usnesení vlády nebyl letos v Československu oslavován den 28. října jako den národního svátku, nýbrž byl dnem práce. Toto zařízení však má platit pouze pro 1938 rok.

Msgr. Vološin jmenován ministrem pro správu Podkarpatské Rusi.

Čs. vláda v pravomoci presidenta republiky (podle paragrafu 60. ústavní listiny) zprostila Andreje Bródyho funkce ministra pro správu Podkarpatské Rusi a na

jeho místo jmenovala Msgr. Augustína Vološina.

Pro jednání s Maďarskem byli pověřeni Msgr. Vološin a dr. Bačinský.

Činnost politických stran na Podkarpatské Rusi zastavena.

Vláda Podkarpatské Rusi vydala nařízení, kterým se zastavuje s okamžitou platností činnost politických stran a jejich složek na Podkarpatské Rusi. Bezpečnostním úřadům bylo uloženo, aby písemný materiál a majetek politických stran i jejich složek byl zajištěn a místnosti zapečetěny.

Anglické vojsko v Palestině.

V souvislosti s neustálými výtržnostmi v Palestině, jež se odehrávají mezi Židy a Araby, bylo do Palestiny posláno 18.000 anglických vojáků, kteří mají sjednat pořádek. Mimo to byly zde zřízeny koncentrační tábory pro politicky podezřelé osoby. Vyživovány budou rodinami zatčených.

Nespokojenost s částečnou změnou anglické vlády.

V Anglii došlo pouze k nepatrné změně Chamberlainovy vlády, k čemuž veškeren londýnský tisk poznamenává, že se projevuje nad tímto krokem v politických kruzích londýnských velká nespokojenost, neboť prý se očekávaly rozsáhlejší změny.

Londýnský lord - Major Sir Harry Twyford oznámil, že sbírka, jím uspořádaná pro pomoc v nouzi Československu, dostoupila částky 225 tisíc liber (asi 31.500.000 Kč.).

Britské veřejné mínění proti odstoupení kolonií Německu.

„News Chronicle“ uveřejňuje výsledky britského ústavu pro zkoumání veřejného mínění. Na otázku zda Německo má obdržeti zpět německé kolonie, odpovědělo 85 procent hlasů ne a 15 procent hlasů ano.

Německo kupuje největší část jihoslovenské důlní produkce.

Při nedávném jednání o obchodní smlouvu s Německem bylo dohodnuto, že v příštích pěti letech Německo zakoupí přes dvě třetiny úhrnné produkce jihoslovenských dolů v hodnotě 4 miliard dinarů.

Vypovídání židů z Německa.

V poslední době došlo v Německu k hromadnému vypovídání židů, kteří jsou polskými

státními příslušníky. V důsledku toho byla z polské strany podána interpelace u německé vlády.

Požár v Marseille.

V Marseille vypukl požár, který způsobil na sta milionů škody a vyžádal si mnoho lidských životů. Upálených lidí bylo dosud napočítáno 75.

O montáž československých automobilů v Polsku.

Největší polský hutní a důlní koncern „Wspólnota Interesów“ v Horním Slezku vyjednává již několik měsíců se skupinou německých automobilových továren o licenci na montáž německých automobilů v Polsku. — Část polského tisku považuje však takový monopól na prodej a montáž německých automobilů v Polsku za škodlivý pro hospodářské zájmy státu. Katovická „Polonia“ se táže, zda by nebylo lépe místo s Německem sjednat podobnou smlouvu s Československem. Svůj návrh odůvodňuje takto: „Po návratu Zaolží k Polsku vystupuje na prvé místo otázka rozvinutí obchodních styků s Československem. Československý průmysl potřebuje polské oceli a polovýroby z třinecké huti, jakož i uhlí a koksu z Karviné, které tam musíme umišťovati především proto, že je to nejbližší a nejvýnosnější trh, dále že je to trh spjatý dlouholetou spoluprací se Zaolžím a konečně proto, že je to zatím jediný trh, kde můžeme umístit polovýroby a surovou ocel z třinecké huti.“

Československo bude tudíž ochotné bráti od nás suroviny, potřebné pro vybudovaný obřábce kovoprůmysl, který na štěstí zůstal v jeho nynějších hranicích, ale platit za ně devisami nebude chtít ani moci. Zbude nám jedině rozšířiti kompenzační obchod s Československem.

Nebylo by proto lépe, táže se list, abychom místo dalšího těsnějšího hospodářského vztahu s Německem novým dovozem a montáží automobilů, kupovali více automobilů československých a sjednali licenční dohodu s Československem.

Československé automobily, píše „Polonia“, jsou na polském trhu dobře známy a těší se zaslouženému uznání. Stroje značek Tatra, Škoda, Aero a Zbrojovka vynikají velkou trvanlivostí, což je zvláště důležité na polských silnicích, a vyplývá z toho, že československé továrny nepoužívají náhražkových surovin.“

Jen žádnou švejkovinu více.

V kterémžli čísle P. II. Zpravodaje E. Vachek píše, že v rámci menšího Československého státu nebude více místa pro švejkovinu: filosofii flegmatického rozjímání, která se posmívala nejvážnějším věcem, pro které lidé umírali a bojovali. Švejkovinu, která dokazovala, že snad ten celý psí život nestojí za nic jiného, nežli za trpký a ironický pošklebek. Tento šibeniční humor, který vyrostl nad obrazy hrůzy války, utrpení a zoufalství. Hrdina tohoto, Švejk, otupělý událostmi, reaguje jen na vše úsměškem a h'edí se vždycky šikovně ulet. Tuto otupělost k životu, žádná ideály, lhostejnost a nechť bojovat v našem poměrech razvatí švejkovinou — toť tatáž otupělost k životu a nezpůsobnost reagovatí důstojně na život. Přec není život tak zlý a poměry, ačkoliv jen málo příznivé, přec ne jen dosti, abychom se mohli rovnati svým postavením švejkovi.

Politické události posledních dnů také nás otužili a nesmí býti místa více pro švejkovinu ani v našich řadách.

Dnes není více místa na přetvařování; ono nám neprospělo ani prospěti nemůže.

DARY A VĚNOVÁNÍ.

SEZNAM SBÍREK
ve prospěch České matice školské
a jejího školství, obdržejících
v měsíci září 1938.

1. Pan E. Engl. bývalý učitel v Hulči věnuje zl. 6.—
2. O dožínkové zábavě v Nivě Hubinské sebráno zl. 26.10
3. O dožínkové zábavě v Novošulckých staročeských p. F. Řečník sebral zl. 11.25
4. Paní Ž. Šteřelová z Kněžynek věnuje zl. 2.—
5. Na křtinách u manželů V. a Ž. Šimkových v Dolince na podnět p. V. Zuny sebráno zl. 13.50
7. O křtinách u p. VI. Svitka v Malině kmotr A. Svitěk mezi přítomnými sebral zl. 6.90
8. Varsavští krajané věnují měsíční příspěvek v obnose zl. 29.—
9. O svatbě sl. Ž. Ledvinové a p. K. Sekreta v Újezdci sebráno zl. 11.40
10. Pan K. Novotný herec za napsání žádosti věnuje zl. 5.—
11. O svatbě sl. O. L. Valáškové učitelky ve Zdobunově a p. V. Jačka ze Zdobunova na podnět řídicího učitele J. Koska a p. J. Barše sebráno zl. 45.70
12. O svatbě sl. A. Šteřelové v Bakovicích a p. J. Šmidberského z Krupy sebráno p. J. Pokorným zl. 10.25
13. O svatbě sl. V. Prokopové v Chomoutech a p. VI. Prokopa z Podhájce sebráno zl. 35.—
14. Paní M. Aulická z Kozina věnuje zl. 15.—
15. Paní A. Aulická z Kozina věnuje zl. 5.—
16. Odbor ČMS. v Kopci věnuje z divadla zl. 7.—
17. Pan J. Hlušíčka věnuje na hospodářskou školu zl. 10.—

Úhrnem obdrženo zl. 245.60.

Všem šlechtným dárcům, iniciátorům a pořadatelům sbírek srdečně děkujeme

Spřeva Česká matice školské
v Pelku.

Nic neskrýváme a za žádná odhalení se nestydíme, můžeme to prospěti naší menšině. Od toho očekáváme celkové zlepšení poměrů, neboť jest již na čase, aby s vyhrnutými rukávy jsme se pustili do práce nad samými sebou.

Podmínkou našeho vyniknutí jest vzdělání, obětavot pro naše požadavky školské a organizační. Prvním úkolem naším budiž zdar sbírky na Českou matici školskou a její školství. Nešetřme na věcech potřebných, tím bychom byli sami proti sobě. H'edme, aby přílišné pachtění po hmotě a zanedbávání kulturních otázek, se nestalo nám kletbou. Kultura, toť také kolečko ve velikém mechanismu naší menšiny. Dosud neviděli jsme harmonie lásky k společným úkolům. Každý žil a pracoval jen pro sebe, — to zaviňovalo časté poruchy mechanismu. Máme několik matičních dobře vybavených škol. Další jejich život leží v našich rukou. Od výsledku sbírky snad rozhoduje život neb smrt těchto.

Volyňská česká větve již v začátcích svého vývoje d bře chápala význam škol; ani v dobách poválečných tento význam nepodceňovala. Proto stranou liché rokování. Jaké ovoce nese dlouholetá působnost české školy vize na obcích Vokové a Kvasilové. Kéž bychom jednou prohléhl a poznali co je nám k dobru — odvrhli své sobectví a otroctví zlatu. Kde oni zakoření, veta po lásce k bližnímu, pokřku a míru. Pravé štěstí a prospěch menšiny žádá jen trochu více obětavosti.

V. Š.

Rok 1940.

(Dokončení ze str. 2.)

O, věřte mi,
že na zemi,
je nejhůř člověk v tom!...

Všude, na všech stranách se páli pod nohama i nad hlavou. Plameny šlehají v Evropě i v Asii. Zlí duchové, demoni války, totalisté a satrapové, se rodí jako záby po dešti. Nedají lidstvu odpočinouti. Blázní, šli celý svět, vše se mění na čertovo kopýtko, jen aby člověk svou důstojnost ztratil a stal se krvelačnou bestii.

Každý stát na světě se bezpodmínečně připravuje k válce v nejrýchlejšímu tempu. Věří se všeobecně, že válka se blíží jako černý mrak. Proroci jsou neurčití, člověk není Bůh. Pravdivé slovo zní, že válka přijde určitě, vše neocěkávané, v době, kdy se toho nikdo nenadá. Válka má něco společného se smrtí. Modlime se přec: Nevíme hodinu smrti naší.

Všichni vojenští odborníci ukazují na rok 1940 jako poslední lhatu výbuchu druhé světové války, která vyzádá si strašlivou daň. Pohřbí mnohé národy, zahraje kulturu a udělá člověka malým a snašenlivým.

Na váhu padá hlavně zásoba živého materiálu pro všechny vymoženosti technické, jako děla, bomby, tanky, plyny

Ing. Alois Knotek:

Dědictví otců našich.

Naše menšina na Volyni — toť společnost našich skládající se z hrstky živých (jenas okolo 40 tisíc) a z desetinásobného počtu mrtvých. Odešli na věčnou slávu naši otcové, kteří vlast opustili, aby se na Volyni usadili, namáhavě pracovali, děti vchovali v poctivosti a jako loyální občané svěřili je republice polské. Ti naši otcové zanechali nám tu svoji práci, svůj pot, myšlenky, touhy, ideály a veškeré předměty. Nic sobě na věčnost nevezali, vše co měli zanechali nám jako veliké dědictví. Oráme po nich lány polí, sbíráme ovoce se stromů, které pro nás zasadili, obýváme po většině jejich domy, chodíme do kostelů a církvi, kam také oni spěchávali. Sejeme obilí a jiné plodiny, které oni vypěstovali. Vše — všechno máme od nich, i ty staré zvyky, tradice a obyčeje. Celý náš život je dědictvím po nich.

U nás ti první, dávní našiinci trvali v životě nynějším, ovšem již té změny nastaly. Naše podmínky býti přízpůsobily se dnešku — charakter doby. Minulost silila se z přítomnosti, která staré zvolna odstraňuje a nové přibírá. Naši předkové přinesli si ze staré vlasti jen samé dobré vlast-

atd. Ročníky ze světové války ukončí r. 1940 svoji službu ve zbraní. Přijdou na řadu ročníky nové, tělesně silné, sportem a tělocvikem otužilé z let 1919—1920. To bude výborný materiál pro válku, chváli si vojenští velitelé a radost se třesou.

Rok 1940 bude bodem kulminacním, po něm, jak mnoho učenců tvrdí, nastane dlouhý čas proces stagnace. — Lidbud: zvolna přicházejí k rozumu, počet novorozenců bude se zmenšovat. Podle statistik začínají už Němci. V ženském hnutí ožívá se silný ruch: „Nebudeme roditi děti pro válku!“ A dovedou si pomoci. Žena je vládyní v přírodě co se týče potomstva. Kdo jí může poroučeti!

Po roce 1940 budou již pro druhou světovou válku menší naděje, tak dokazují vojenští spisovatelé. Nervy lidské nejsou z ocele, nemohou pracovatí déle, organismus není stvořený pro stálou permanenci. Vojna unaví lidstvo a stane se zastaralou. Lidé půjdou do poslední války, aby se jí přestali obávatí. Zničí válku válkou úpině a navždy... Hlavní podmínky války pomalu mizí. Suroviny se vyčerpávají a musejí se stejnoměrně rozložití, aby existence bytí lidského byla zachována na stavu normálním. Chorobné zbrojení vstoupilo na cesty neobvyklé: látky na oděv se předou z mléka a dřeva, lid krmi se máslem z rybního tuku a z uhlí, pravý cukr slouží za palivo a k výživě dělá se z dřevěné tkáně, součástky karoserií montují se z tvarohu a místo vajec předkládá se lidu rybi bílkovina. Náhražky se množí. Pomalu žití člověka bude náhražkou.

K vedení války je zapotřebí zlata a surovce. Na nich opírá se národohospodářství a vztah k moci

Jak zakončí tu hrozou předpověď války na rok 1940? Nejlépe, aby se všichni ti vojenští odborníci a diplomaté myšlili o celých sto let. Potom už nás z války nebude hlava boletí.

„Miluj svého bližního!“ Jaká to okrasa člověka! I naše nové pokolení dává doposud hojně almužny, kde vidí bídu, hned se ustřne a všemožně pomáhá. Náš restaurater Srkal v Dubně rozdává pravidelně v pátek větší obnos. Každý chudý po starodávnu dostane. Přichází žebraři z blíiska i daleku, různého věku a náboženství. Přichází židé. Bida neuznává národnost. Tu je člověk, který potřebuje žití! Jsou mezi námi opravdoví dobrodinci a mecenáši, kteří nechtějí býti jmenováni. Jejich pravá ruka nikdy nevidí toho, co dává levá. Bůh jim žehná, dávají chudým a potřebným jako dávali jejich otcové a matky.

Jaký krásný obyčej zachovává se v rodině Tomšů. Kdo v poledne přijde, zasedá ku společnému obědu at žebrař, host nebo pcestný!

Jaká úcta panuje u našich ku starcům a stařenkám. Až oči slzí pohnutím. A naše děti všude kam přijdete, již z dálky pozdravují každého, ať cizí nebo známý. Ovšem tu hraje velikou úlohu vychování školní. Všem našim učitelům na tom velmi záleží, aby děti byli zdvořilými.

„Miluj svoji rodnou mluvu!“ Jak veliké a krásné je to dědictví otců našich. Všichni věříme, že bez naší mateřské řeči bychom zhylni v zapomnutí. Ztuhlí a nepovstali více! Máme na českou řeč plná práva. Mezi sebou rozmlouváme česky doma na ulici, v hrstinc, ve vlaku, všude. Ve styku s úřady užíváme mluvu polskou, státní, která je nám také milou jako loyálním občanům. Všichni ji ovládáme dokonale. Naše děti se jí pilně učí

A co isme užitečného přinesli sebou na Volyni ze staré vlasti? Z hor polizerských a Podkrkonosí kolovrátky ku předení nití. Domáci lid volynský mnohemu isme naučili. To je naše chloubá! Od nás jsou pece na chléb, kachlová kamna, sušárny chmele a ovoce, ba také viory našich vozů a všech hospodářských náčiní a potřeb se domácímu obyvateľstvu vamlouval. Naše kultura se uplatňovala. Místo starých ruských klasiků čteme dnes knihy polské a české. Historie naše se mění. Dostává jiné roucho. Po světové vojně tedy již přes dvacet let pohlíželo se na nás, jak se říká, „přes prsty.“ Nemůžeme říci, že isme byli k tomu lhostejnými, tupými, apatickými. Bolet nás ten nespravedlivý antagonismus — ale byli a jme

(Dokončení na str. 6.)

Láska a lež.

Román z doby války v šestašedesátém.

D. Gerard.

(Pokračování 13.)

Veliká vzdálenost vylučovala, že by Daria nebo její otec — a jen ti dva znali jeho tajemství — mohli se dovědět o jeho druhém svazku manželským...

Své první lásky nikdy nezapomene. Kdykoli jen bude možno, navštíví ji...

Ani v tomto okamžiku nepomyslí na to, že by se jí úplně zřekl.

Avšak k čemu takých úvah? Vždyť Agata umírala!..

Umře však skutečně?..

Takové myšlenky vířily jeho rozpalenou hlavou v hrozných chvílích, kdy kleče bděl u jejího úmrtního lože...

Díl druhý.

I.

Ta druhá.

Co mi platny moje černé brvy?
Co mi platny moje hnědé oči?
Co mi platno moje mládí?
Mládí, život mít v smutku
Hnědé oči pláči,
černé brvy bělí
světa bouřemi.

Daria zvedla ruce s kláves a zakryla si dlaněmi oči...

Takto bylo jí lehčeji... V duchu zřela opět bytost, kteréž zpívala tuto zádušnou píseň za dnů dávno minulých, jakoby pohřbených...

Tenkrát cítila žal v těch slovech skrytý jen uměle, kdežto nyní...

„Již mne nemá rád — již mae nemiluje!“ šeptala a s černých řas perlily se slzy. „Byl by psal častěji, kdyby mne ještě miloval, a byl by psal jinak. Již se mne nabažil!.. A mohu se tomu diviti?“

Daria smutně zavrtěla hlavou

„Spíše opaku bych se divila...“

Jak pokořena byla její oddaná láska!..

Bohdan Lepinski pokaždé ji osnil — nejen svým zjevem, ale i svým postavením, svým vzděláním, ano i způsobem, jak do pokoje vstupoval i jak z něho odcházel.

Nemohla zapomenouti, že tento polobůh k ní se snížil; myslila, že v ohledu společenském nebyla ani hodna „rozvázati řemének u jeho obuvi.“

Její pokorné zbožňování prohloubilo se jen přimísením nadšené vděčnosti.

Nebylo lze ani na to pomyslet, že by se spokojil její nevědomostí a jejím nedostatkem společenských způsobů. I snažila se všemožně, aby nevědomost svou zmenšila — čtla v každé knize, která se jí namanula, studovala v novinách politické zprávy a učila se pilně polštíně i němčině.

Přes to byla si však vědoma, že v kruzích Lepinského by se nezastávala svým hovorem.

Rečnického nadání vůbec postrádala. Vždy pociťovala nesnáze, měla-li své myšlenky odít slovy — a náležela vůbec k nepraktickým lidem, kteří řeknou jen to, co řeči hodno.

A mimo to nemohla se tak strojit jako dámy jeho kruhů společenských...

Ký tedy div, že se jí už nabažil?

Ký tedy div, že tíšil ji tak těžký zármutek?..

Mé srdce samý stesk a žal
od ranička až do noci,
však on, jenž moje touha,
ni nevidí, ni neslyší
můj bol, jež bude smrtí mou.

Hoře zažkala — pak zvo. na vstala a šla ven do zahrádky.

Právě tak, dychtíc po osvěžení, vyšla ven onoho osudného večera zářjového, kdy Lepinski poprvé slyšel její hlas...

Opět skláněl se nad ní soumrak večerní — ale tentokrát byl to pouhý soumrak večera májového, plný kořeněné vůně čerstvého jehličí a pučících pupenů i rozvírajících se kvítků...

Dole v údolí bučela řeka a nad její hlavou klenula se noční obloha od vrcholů hor, podobajících se ohromnému kruhu černých zdí.

Opřena o dřevěný plot, dělicí zahrádku od prohloubené cesty, nechala Daria volně kanouti slzy po lících.

Opuštěná!..

Nemohla býti děle v pochybnosti o tom, že byla opuštěna od muže, jehož jména neodvížila se veřejně užiti.

Od zavření míru byly dopisy jeho stále chladnější a mezera mezi nimi byla stále větší.

Za celou dlouhou zimu obdržela jen dva a i z těch měla více bolu než radosti.

Jeho vyhýbavé odpovědi připouštěly jen jedno vysvětlení.

Byla již dosti trpké pro ni, že byl tak daleko a že — jak psal — pro svou raněnou nohu musí ještě zůstatí na pruské půdě. avšak ještě trpěl a krutější nežli dálka fyzická byla j mravní, duševní vzdálenost, kterouž stále více pociťovala.

Nyní již po tři měsíce neposlal jí ani řádky.

Již byla přesvědčena o tom, že ani jeho tváře ani rukopisu nikdy neuvidí — a proto tázala se úzkostlivě, zdali další život bude jí snesitelným?

Nyní měla ještě svého otce, pro něhož mohla žítí, ale to již asi dlouho neotrvá.

Mrtvice, kterouž byl po Novém roce zachvácen, proměnila jej takofka v živoucí mrtvolu a upoutala jej na lenošku; vůbec byl Modest Kostyn tělesně i duševně tak slab, že bez dcery nemohl se obejítí.

Jak dlouho ještě bude takto živořiti, bylo nesnadno říci — ale jednoho dne — dříve či později — musil načežiti konec a pak bude úplně osamocena.

Její vyhlídka bez podpory vřry, na niž nečekala, byla tak smutná, že blížilo se jí pokušení, aby smutnému losu svému rázem učinila konec.

Avšak maloru ká duše jest především prodchnuta náboženstvím — i nemyslíla Daria na takový konec ani v okamžicích naprosto beznadějných.

Útrap, jež nebe na ni sešle, nezabavila by se nikdy způsobem nedovoleným.

Toto rozhodnutí bylo lze ostatně vyčísti v trpělivě oddaném pohledu

jejich hnědých očí.

„Má vlastní síla nestačí, abych takový život dlouho snášela“ — vzdychla si z hluboka, dívajíc se na cestu, na níž nebylo živé duše — „avšak dostane se mi síly dostatečné, budu-li se vroucně modlíti.“

Ještě zabývala se těmito chmurnými myšlenkami, když v záhybu cesty objevila se postava a blížila se rychlými kroky, jichž hlas přehlušil šum vody v údolí.

Byla jata vzrušením velikým — tak podivuhodně známým zdál se jí obrvsmuže ve světlých šatech, odrážejících se od tmavého pozadí lesa.

Jak často očekávala zde právě na tomto místě na příchod Bohdanův — a jak často zahlédla jej již v tomto záhybu!

Podivno, že cizinec ten právě tak měl hlavu vztyčenou jako on, ba i týž zvyk — pohrávatí holí mezi prsty.

Byla to šilená myšlenka, jež jí napadla!

Vždyť Bohdan byl v Prusku, stamíl odtud.

A přece bušilo jí srdce, byť rozum tomu bránil, stále bouřivěji.

Nyní dospěl k úrovni zahrádky a stanul tiše.

Pozvedl k ní hlavu.

Při šeru večerním nebylo možno rozeznati rysů přichozího — ale hlas zněl zřetelně.

„Darie, isí zde?“

Dvka na chvíli jakoby byla zkameněla — ale pak mlčky, bez hlesu, všecká bledá spěchala zahrádkou k dvířkám.

Mlčky padla mu na prsa...

„Darie! Má nejdražší! Má ženo! Ach, jak jsem se natoužil po tomto okamžiku!“

Jeho paže jí obíaly — jeho polibky, prudké a ohnivé, zaplavily její vřasy, její šíji, její ouška. Obličej její byl zakryt.

Polibky jeho nebyly však opětovány...

Konečně pozvedl její hlavu a seznal, že zmocnila se jí mdloba.

S úzkostlivou péčí nesl ji domu a položil ji do známého mu pokoje na pohovku.

Čerstvou vodou nabyla opět vědomí a za několik minut již dívali se sobě navzájem do očí — a její tenké prsty křečovitě tiskly jeho prsty, jakoby již nikdy nechtěly jej pustiti.

„Ale což tvoje rána — tvoje noha?“ tázala se z nenadání. „Což ti dal lékař svolení k cestě?“

„Neptal jsem se lékaře“ — smál se Bohdan, líbaje ji — „neměl jsem již trpělivosti. Musil jsem odjet!“

„Ach, ale to bylo neprozřetelné! Ty však ani neku'háš, Bohu díky!“

S její rtů nesplynulo ani jedině otázký, proč stále mlčel, ani jedině výtky.

Bylať tato hodina příliš krásná, aby rušena byla takovými malichernostmi.

Měla jej opět — a on jí miloval!

Nestačilo to?

Jen péče o jeho blaho plnila její duši.

„Máš ještě bolest?“

„Jen časem“ — pravil.

Role raněného a proti své vůli na pobyt v dálece odkázaného zatavce přišla mu velice vhod. (Pokrač. přístě.)

Hluboké nebo mělké jámy pro ovocné stromy?

Jan Böhm.

Podle předpisů v různých příručkách i podle obecného zvyku mají se pro ovocné stromy kopati jámy 1 metr hluboké a 1 a půl metru široké. Po dlouhých letech zkušeností jsem poznal, že toto pravidlo není zcela správné a nedá se užít pro každé složení půdy. Je vhodné jen pro hluboké půdy, tedy takové, které jsou i ve spodních vrstvách dobře propustné a výživné. Nedoporučuji však kopati hluboké jámy tam, kde spodní vrstvy jsou ulehle, jílovité a nepropustné. Poznal jsem, že v půdách nepropustných pod 50 cm. v nichž byla vykopána jáma 1 metr hluboká, vyplněna dobrou prstí, stromek v prvních letech velmi bujně rostl, ale v pozdějších letech, když kořeny stromku dorostly ke stěnám nepropustné půdy a nemohly hledati látky pro stavbu stromku ani do hloubky ani do šíře, vzrůst stromku se zastavil, horní části větvi často uýchaly, stromek byl náchylný k nemoci a často zahynul. Stav takových stromků se zhoršoval zvláště za vlhké zimy. Spodní části kořenů odumíraly nebo živořily a podporoval se vývoj kořenů ve vrchních vrstvách, čímž se změnila celá stavba kostry stromu, vznikala churavost, schnutí konců větvi, náchylnost k rakovině i stáčení kmene k jedné straně a pod. Těmto stromům lze pomoci tím, že se jáma rozšíří aspoň o jeden metr a do hloubky se nakypří, což je ovšem práce příliš obtížná a drahá. V cizině užívají ke kypření spodních vrstev tkacích látek, což se dobře osvědčilo. Proto doporučuji, aby při sázení ovocných stromů tím, kde spodní vrstvy jsou nepropustné, se raději v kopala jáma pouze 60 cm hluboká, ale co možno nevíce široká. Stromy, zasazené v takových jámách dosahují vysokého stáří a jejich výnosy jsou velmi dobré.

V ovocném sadě po sklizni.

Ovocný sad po sklizni potřebuje zvýšenou pozornost a péči. Sbíráme po stromech i pod nimi nahnilé, zeschlé plody a pálíme je. V sadě zamořeném publikací a mšicí krvavou bolem kmenů sypeme dužnaté vápno, kmeny a silné větve čistíme kartáčem a bílým vápeným mlékem, v němž jsme rozpu-

stili něco spolehlivého stromového karbolina. Ovocné stromky a keře možno sázet až do konce listopadu, za příznivé pohody ještě později. Dejte přednost stromku z ruky odborného pěstitele. Stromky laciné, koupené od pokoutních překupníků, jsou dvakrát placené.

Hnojte nyní ovocné stromy.

1. Dobře živěný strom odolává škůdcům, dává nejchutnější ovoce.
2. Nejúčelněji hnojí, kdo dá si vědecky zjistiti půdu zahrádky nebo sadu na obsah živin výzkumným ústavem. Jinak je se má řídití formulkou: na 100 m čtver. půdy dává se 1,5 kg drasla, 0,75 kg dusíku, 0,5 kg kyseliny fosforečné a 2 kg vápna.
3. Kde jen možno, hnojte podle okolnosti: slabě rostoucí stromy vyšší dávkou dusíkatých a draselnatých hnojiv, chabě plodící sfurečnatými hnojivy, peckovitým dejte do-

statek vápna.

4. Nejlepší a nejpřirozenější hnojivo je proleželá hovzí mryva. Na 100 m čtver. 5 q: rychle do půdy vpravit! Rovněž kompost.

5. Močtívku rozředit vodou a vmíchat do 100 l 5 kg Thomasovy moučky nebo 20 kg dřevěného popela. Jen u starších stromů, v hlubší půdě vhodná. Na 100 m čtver. 200 litrů.

6. Draslem: Kainit rozhodit a zakopat na 100 m čtver. 7 kg.

7. Fosforečné: Thomasovu moučku zakopat na 100 m čtver. 7 kg.

8. Vápnem: Každý čtvrtý rok na 100 m čtver. 30 kg vápeného prachu.

9. Z jara superfosfátem, draselnatou solí, vápnodusíkem, od března do června. Na 100 m čtver. 4 kg.

10. Od července do října nehnojte ovocných stromů!

J. Rublič.

Dědictví otců našich.

(Dokončení ze str. 4.)

dosud slabými. nemějími, a bychom zdvihli hlavu a řekli: „Vyhovejte si nás tak potřebujete, my vám nikdy neubližujeme!“

Snad už bude jinak. Snad přece jednou se stýky pol české přemění a nastane porozumění, na které toužebně čekáme.

A nyní mi upřímně řekněte: Znáte někoho mezi nám, který nemá těch děděných vlastností po našich otcích a babič-

kách? Nen mezi námi nikoho, kdo by ochotně a rád nedal příspěvku na naši Matku, na ten náš stánek osvětový, který udržuje a zachovává naši mateřskou řeč? Znáte našince, který by úmyslně zdržoval předplatné na „Krajanské Listy“? Věříme, že časem nastatí může nezaviněné opoždění, které se napraví. Náš krajan nezapomíná na své hlavní povinnosti. To se naučil od svých otců, jejichž památky

ČESKÝ OBCHOD

se střížním a galantním zbožím

Kanafasy, purpury, zástěry, prádlo, šatové štky a jiné. Barvy trvalé! Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti u firmy

V. VOLANSKÝ

Zdolbunov, ul. Narutowicza 6.

PROČ JI MUŽI OBDIVUJÍ?

Protože si nechala udělati trvalou ondulaci u českého kadeřníka

Miroslava MAZÁNKA

V ZDOLBUNOVĚ,

který má dva aparáty na velké i drobné loky.

Ceny od 4.— do 7.— zl.

Přijďte ještě dnes!

nikdy nezneuctí. Každý z nás dobře ví, co se tomu náleží. Je každý z nás člověkem pořádným a poetickým. O tom nemožno pochybovati.

Přesvědčte se všichni, že do Nového Roku bud u staré dluhy vyrované. Naše Matička bude spokojena a náš vydavatel „Krajanských Listů“ také.

CENY OBIÍ.

Záznam rovenské obilní bursy.

Obilí	zl.	—	za 100 kg.
Žito I.	13.—	—	—
Žito II.	13.—	—	—
Pšenice	19.—	—	—
Ječmen piv.	17.—	—	—
„ obyč.	13.25	—	—
Oves	14.—	—	—
Řepák zim.	41.—	—	—
„ let.	39.—	—	—
Vikev	15.75	—	—
Hrách polní	23.—	—	—
„ Viktoria	27.—	—	—
Sem. jet. č.	95.—	—	—
„ „ bílého	280.—	—	—

Před posvícením.

Zase bude posvícení, přispěchá k nám v poklusu, nad koláče potom není, nad kachničku, nad husu!

Od ranního kuropění ozývá se smích a žert, inu — či je posvícení? Naše! Strasti vezmi čert!

K posvícení chystejte se, šťasten každý při něm bud, ať se taky trochu v plese zahřeje ta naše hrud!

Josef Kubička.

V dobré náladě.

Moudrá děvčátka.

A. Moje matka je o mnoho mladší než tvoje.

B. Nic divného. Moje matka se provdala a tvoje ještě ne.

Opatrnosti nikdy nezbývá.

Malý Josef přišel ze školy a povídá otcí: Dnes nám učitel vypravoval, že zvířata dostávají na zimu nové kožíšky.

— Pst! Nemluv tak hlasitě, aby to matka neslyšela! —

— Táto, dnes mi učitel řekl, že jsem osel! To si přece nemohu dáti líbiti.

A proč?

Docela jednoduše: Můj otec je mužem, moje matka ženou, z toho nemůže se nikdy narodit osel.

Pravda! Učitel ti chtěl říci, že jsi hloupý!

A — to je docela něco jiného: hloupým může být i můj otec, moje matka i já!

Upozornění.

V důsledku přenesení redakce do nové místnosti nastala změna adresy redakce, a sice: Redakce „Krajanských Listů“, Luck, Włodzimierska 66 a

Pronajme se byt, 3 pokoje a kuchyň. Luck, ul. Szewczewki 39.

Žena a domov

Jmenovat či nejmenovat?

Jak jsem seznala jest více mužů, kteří ženy nejmenují. Ten život náš nem tolik trpkosti předkládá, že bývá mnohdy nesnesitelné, ulevujeme si tedy aspoň tím, že si někomu postěžujeme. Kdy žale dnes

jest tak malo upřímnosti — obyčejně nás vylechnou s účastí jen proto, by vše zvěděli a pak se nám mohli vysmát a pomluvit. Lépe jest těm, kteří jsou natolik silní, že dovedou vše přežít sami a nepotřebují se nikomu svěřo-

vat. — Ale odbočuji, chtěla jsem jen popsat dva skutečné případy.

Byl jeden mladý párek, měli se moc rádi, jinak si neřekli jen Vitouši a Aničko. Dlouho to však netrvalo a slůvko „Aničko“ se začalo ztrácet, někdy proskočilo slovo „Anna“. Mladá pani se vždy udiveně ohlédla, i muž jako by se zastyděl, až konečně se říkalo jen „poslouchaj“, „slyšíš!“ Ženě to bylo líto, bolelo ji mnohdy, když pasáková se řeklo, Ivane, neb dříve Kateřino, a jí jen „slyšíš“, co však měla dělat? Nejednou jí hořké stříčky smočily líčko, ale to jí neulevovalo. Když již byla asi osm let provdána, jednou ve volné chvíli se hráli oba manželé asi s tříletým dítětem. Matka se ptala na to i ono a měli všichni radost, když dítě soravně odpovídalo. Pojednou matka pravila: „Pověz, miláčku, jak se jmenuje tatínek?“ — „Vitouš“, radostně odpovědělo dítě. „A mamink?“ „Dítě překvapeně pohlédlo na matku a zase na otce a nevědělo co má říci. Tu teprve bolestně se sevřel srdce žen a pronesla vyčítavě: „Není ti to hanba, Vitouši, že to dítě neví jak se jmenují? Je to dost,

že mi neodpovědělo „slyšíš!“ Zahanbený manžel se začal vymlouvat, že se mu to nešíkuje, aby jmenoval, že je to tak kratší. Začal tedy říkati Anna, ale vždy to vyznělo velmi podivně, až jednou žertem pronesl jako dítě „mamí“, a to se mu zalíbilo, proto později často tak volal. Bylo to již přece příjemnější než „slyšíš“, ale docela to neuspokojovalo. No, ale někdy musí každý trochu slevit, aby byl v domě pokoj. Jedno však těšilo ženu, když o ní mluvil mezi lidmi, tak jí vždy říkal „moje Anna“.

Než si zvykla tomu „slyšíš“, mnoho se trápila a nalámala hlavu proč jí přestal jmenovati. Vždyť to tak mile znělo z jeho nesmělých úst. — A hádanka byla tak prostá. Onen muž žádné lásky nebyl mazlení doma nepoznal, v jejich domě každé jemnější slovo vyvolávalo smích a zakřikovalo se, neb prý se to ro sedláka nehodí, jen ta dřina a stálá dřina, o jiném není čas mluvit neb myslet.

Když se oženil, ženina upřímnost a jemné chování i v něm probudilo vroucí a jemnější city a podle toho jí také jmenoval laskavě. Jeho donáči se mu však přismlívali, že bude teď dělat pana když má Aničku, později mu to mazlení vytýkali. Co měl úbohý dělat? Zkoušel tedy říkat „Anna“, ale zdálo se mu to hrubé, proto to i ono jméno odhodil a říkal jen „slyšíš“ a t. p., ale pro svoji ženušku by byl dočasně skočil, kdyby toho bylo třeba.

Avšak jednou tatáž ženuška byla na trhu ze sousedkou. Opa sousedka byla s mužem, který jí stále něco vypravoval a připomínal, ale každou větu začínal slovem „Julko“. Konečně se sousedka dopálila a povídá: „No, jestli pak už přestaneš s tou Julkou? Vždyť to není možné už poslouchat. Takhle to mám vždycky, jak jdu s ním do města, všichni židí a celý jarmark musí vědět, že jsem Julka. Mnohokrát už ho prosím a mnohokrát se i pohádáme skrz to, ale snad do smrti ho nenaucím jinak mluvit.“ Ještě dlouho se sousedka zlobila a ponižena si jen bolestně vzdychla. Kdo vám teď porozumí když každá mluvíme jinak?

Věra B. hatá.

Všichni kupujeme u firmy G. VUGMEJSTER, ROVNO ul. 3-Maja 129.

Doněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. VUGMEJSTER své komisionní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Edvard Babiacki i Ska.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Grzegowski & Sp.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků ŽIRARDOVSKÝCH závodů jako: plátna lněná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5.— zl. za metr.

Mimo toho na skladě G. Vugmejstra je stálý výběr koženin a hotových koženinových facon, a to: pížmových, fokových, hříběcích, teletinových, krtkových, murmových a j.

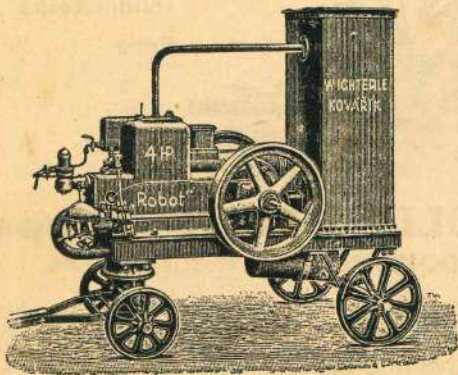
Ceny nejnižší!

TOVÁRNA A SKLAD HOSPODÁŘSKÝCH A MLÝNSKÝCH STROJŮ BRATŘI POSPÍŠILOVÉ

Telefon: č. 66.

ZDOLBUNOV.

Generální zastupitelství továren:
WICHTERLE & KOVÁŘÍK v Prostějově.

DOBŘÝ HOSPODÁŘ CHCE DOKONALÝ STROJ.

A dokonalý stroj vyrobí továrna, která má zkušenosti. Máme zkušenosti, máme tradici. Vyrábíme hospodářské stroje již 60 let a jsme největšími továrnami na hospodářské stroje v celé ČSR. Jdeme v čele pokroku a tvoříme stále nové a vždy dokonalejší typy všech hospodářských strojů-takové, které pracují levněji, rychleji a přesněji. Využijte našich zkušeností. Hospodařte s našimi stroji. Naše dobré jméno a již 60 let naší práce v tomto oboru jsou Vám zárukou, že stroj bude dobrý, spolehlivý a že vydrží. Ne deseti, ale statisíce hospodářů skoro z celé Evropy Vám dosvědčí, že

kdo stroj WIKOV volí, sklízí zlato s polí.

Naše stroje jsou svědomitě vyrobeny — z těch nejlepších surovin. Každý stroj před odesláním z továrny jest důkladně přezkoušen a kontrolován.

OZNAMUJEME: Nové zásilky všech typů motorů a mlátiček došly z Československa. Zajištěte si proto i Vy, náš český hospodáři — náš český výrobek, který bude Vaší chloubou.

Už nebudeme žalovat. Slzy v očích by nás ponižovaly, činily nás nehodnými věřit, že nastanou jiné dny. Pláč by oslaboval a my musíme nad ocel ztvrdnouti. Víme, na čem jsme. Víme, že s námi jest jen Bůh a my sami. Proti nám celý svět s výsměchem právu a spravedlnosti. Jsme zase sami se svým Bohem a s vírou v něho a v sebe.
R. Halík ve „Venkově“ 9. října 1938.

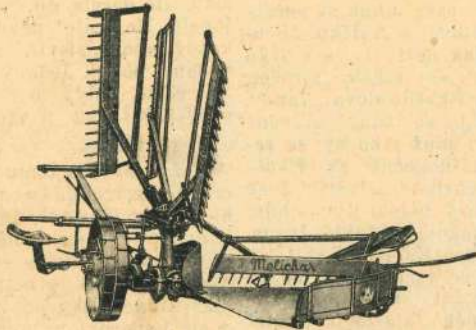
WP. Tintiera B.
Korostowa, Zawidów czeski

!Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte!

ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO v ROVNĚ (CZESKA SPÓLDZIELNIA ROLNICZO-HANDLOWA w RÓWNEM)

UL. 3-go MAJA 159.

TELEF. 533.

nabízí

MELICHAROVY z Brandýsa n./L. (Československo)

SECÍ-STROJE lžíčkové, trýbkové a kombinované
ROZMETADLA na umělá hnojiva, různé šířky

SECÍ STROJE na semínko 1 konné 3-4 metrové.

OBILNÍ ŽACÍ STROJE v olejové lázni

TRAVNÍ ŽACÍ STROJE v olejové lázni

a také:

Mlátičky, žentoury, mlýnky, pluhy, kultivátory, pařáky, pastorky,
a jiné stroje a nářadí výroby místní i zahraniční.

UMĚLÁ HNOJIVA: dusíkatá, fosforová a draselnatá.

Sklady: v Rovně ul. 3 go Maja Nr 149., v Zdobunově ul. Narutowicza Nr 8. (u pp. Otmara a Kloučka),
ve Volkově (u p. VI. Mráčka), v Kvasilově (u p. VI. Náhlovského.)

Celé Volyni jsou známa
nejchuťnější piva
z parostrojního pivovaru
V. ZEMANA
v Lucku

Specialita pivovaru
„SAKURA“

Doporučuj všude
tohoto českého podniku
znamenitý mok.

INSERUJTE U NÁS

ČESKÝ VELKOOBCHOD

se střížním a galanterním zbožím.

Kanálasy, prádlo, zboží trikotové,
zástěry, purpury a jiné.

Barvy trvalé Ceny stálé

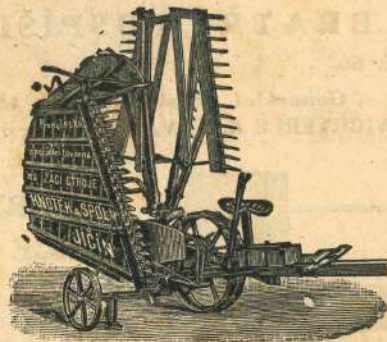
Vše v nejlepší jakosti a nejlevněji dostanete u firmy

JAN ANDRŠ

LUCK, ul. Jagiellońska č. 42.
Filie AL. B. Chrobrego č. 3.

NAVŠTIVTE NÁS A JISTĚ DOBŘE KOUPITE
neboť

Knotkovy žací a mlátičí stroje jsou a zůstanou
nejlepší!

Dodá je stará,
solidní česká
firma

RUDOLF JOZEF a spol,
v ZDOBUNOVĚ, ul. Kościelna č. 44.

Mimo KNOTKOVÝCH strojů máme stále na skladě:
LORENZOVI motory, kopačky NOVÝ IDEAL, SECÍ stroje,
pař. VYLUŠŤOVAČE jetele a všechny jiné prvotřídní hosp.
stroje se zárukou.

Krajanské listy, týdeník československého lidu v Polsku. Vydavatel a šéfredaktor Josef Foitík, Luck. Tiskem vlastním.
Předplatné v Polsku: ročně zl. 10.—, na půl roku zl. 5.—. Do Ameriky zl. 15.—, ročně. Ceny oznámení: celá strana zl. 120.—,
půl strany zl. 60.—, čtvrt strany zl. 30.—. Drobná oznámení 10. gr. za slovo.

Odpovědný redaktor: Josef Rejzek.

Drukárna Jozefa Foitíka, Luck